

СИМПОЗИЈУМ У МУЗЕЈУ ЗА НЕМАЧКУ ИСТОРИЈУ У БЕРЛИНУ

Поводом двадесетпетогодишњице оснивања Музеја за немачку историју у Источном Берлину, Музеј је организовао симпозијум са темом „Научноистраживачки рад у историјским музејима“.

Поред учесника из Музеја за немачку историју и из Демократске Републике Немачке, позвани су и стручњаци из историјских музеја земаља са којима овај музеј остварује међународну сарадњу.

Реферати учесника су највећим делом третирали ужа или шира подручја главне теме, тако да је научноистраживачки рад у музејима анализиран и сагледан свестрано.

Генерални директор Музеја за немачку историју др В. Хербст је у своме уводном и главном реферату из ове области поставио многа питања и покушао да их разреши.

1. Основна теза др Хербста је мишљење да су истраживање, прикупљање и излагање музејског материјала специфичне врсте научноистраживачког рада у музејима и да заједно чине чврсту и нераздвојну целину. Истовремено, оне су и претпоставка за научни рад музеја, који је заснован на научним резултатима разнородних дисциплина друштвених наука; научноистраживачки рад у музејима је интердисциплинаран.

2. Предмет научноистраживачког рада у музејима је економски, социјални, политички и културни развој друштва. Стога је неопходна сарадња са осталим научноистраживачким установама које се баве овом проблематиком.

3. Оригинални музејски предмети — „историјски предмети“ су извори знања историјских чињеница. Они су непосредни изворни оригинали, за разлику од писаних извора. Музејски предмет постаје историјски тек после свестраног и критичког испитивања, истраживања и анализе. Самим тим он постаје и извор информација.

Научноистраживачки рад је потребан за планско сакупљање музејских предмета, за формирање научно обрађених фондова. За даљи рад стручњака и научних радника необично је важна опширна и добро сређена документација збирке. Она је услов за коришћење исказне моћи музејског материјала.

4. Резултати научноистраживачког рада у музејима се објављују у музејским и другим публикацијама и популаризују путем сталне поставке и тематских изложби.

Остали реферати су груписани по сродности проблематике, и то уже. Тако су првог радног дана читани реферати из области ликовних дисциплина.

У овој групи третирано је питање коришћења ликовних дела у историјским музејима, односно проблем ликовног дела као историјског извора и његове исказне моћи.

У реферату В. Евалд (Берлин) приказани су примери ликовних дела са изузетним особинама предмета као историјских извора. Анализа примера је показала непосредност информисања.

Љ. Константиновић (Београд) је у свом реферату нагласила могућност коришћења ликовних дела као прворазредног документа, илуструјући овај свој став низом примера. У даљем тексту разрадила је питање утврђивања документарне вредности појединих група ликовних дела и њихов значај за историјске изложбе.

Др Радемахер је приступио свестраној анализи плаката, као изузетно значајног експоната историјских музеја. Могућност добијања веома разноврсних информација из овога материјала ставља плакат у ред најзначајнијег музејског материјала.

Реферати читани следећег дана односили су се углавном на опште ставове у односу на историјске музеје и научноистраживачки рад у њима.

Занимљива искуства у вези са овим радом изнела је представница Музеја револуције из Москве. Наглашавајући потребу да се планира и ова врста музејске делатности, она је навела примере где су резултати код планираних акција далеко бољи него када се рад обавља непланирано, без икакве координације, препуштен иницијативи појединаца.

Едиб Хасанагић (Београд) покренуо је занимљиво питање музеолошког приказивања савремене историје. Наводећи теорију дистанце као једно од могућих мишљења и супротно мишљење, да је могуће и потребно музеолошко приказивање друштвених збивања до данашњих дана, Хасанагић се определио за тезу да је оправдано музејско приказивање процеса који су завршени, док се процеси који су у току могу обрађивати и приказивати путем тематских изложби, на којима су могуће и корекције.

Поред наведених реферата који су привукли пажњу учесника, реферат инж. М. Марјановића (Београд) изазвао је такође интересовање. Говорећи о примени звука у музејима, Марјановић је класификовао све могућности коришћења звука, односно начине употребе звука у музејима. Уз текст, инж. Марјановић је демонстрирао и неке звучне ефекте. Дискусија и питања постављена референту показала су колико су музејски радници заинтересовани за примену савремених техничких достигнућа.

Симпозијум у Берлину је покренуо једно веома значајно питање, а то је да се музејски рад у целини не може замислити без научноистраживачког рада и да као такав чини једну карику у научноистраживачком раду установа које се баве искључиво овом врстом посла.